

۱۳۸۹/۰۸/۲۵

معمای ادوارد اسنودن

۹

اجرای جاسوسی آمریکا از شبکه‌های اجتماعی

مؤلف

محملمهای مناسری

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	۵
فصل اول: معماری امنیت ملی آمریکا	۹
- ادوارد اسنودن کیست؟	۹
- معماری اسنودن از کجا آغاز شد؟	۲۳
- نوع اسنادی که اسنودن فاش کرد	۳۰
- روند افشاگری اسنودن چگونه بود؟	۳۵
- نفوذ آژانس امنیت ملی آمریکا به ایمیل میلیون‌ها کاربر در جهان	۳۸
- نحوه تماس اسنودن با دو خبرنگار از مخفیگاه خود	۴۳
- چگونگی سیستم نظارت جهانی آژانس امنیت ملی آمریکا	۴۸
- شناسایی ملیت افراد با تجزیه و تحلیل زبان مردم استفاده در ایمیل	۵۵
- کنترل اطلاعات آنلاین و شکستن حریم خصوصی	۵۷
- نگاه تردیدآمیز موافقین و مخالفین به افشاگری اسنودن	۶۵
فصل دوم: شبکه‌های اجتماعی ابزاری برای جاسوسی آمریکا	۶۹
- تلاش آژانس امنیت ملی برای بهبود روابط با شرکت‌های فناوری	۷۱
- نقش شبکه‌های اجتماعی در افشاگری‌ها	۷۵
- فروش اطلاعات مردم توسط شبکه‌های اجتماعی	۸۲
- تجسس آژانس در عملیات بانکی بین‌المللی	۸۸
- جاسوسی از خبرنگاران رسانه‌های بین‌المللی	۹۱
- آمریکا برای جنگ‌های دیجیتال در آینده آماده می‌شود	۹۲

- ۹۴ - ویروس‌های جاسوسی.....
- ۱۰۴ - شبکه‌های اجتماعی یا حریم خصوصی.....
- ۱۲۱ - تاثیر افشاگری اسنودن در امنیت فضای مجازی.....
- ۱۳۰ - پروژه‌های جدید گوگل برای میلیارد‌ها انسان.....
- ۱۳۲ - فیلترینگ هوشمند، رویای امنیتی دولت‌ها.....
- ۱۳۴ - سازمان اطلاعات انگلیس صاحبان آیفون را ردیابی می‌کند.....

- ۱۳۹ - فصل سوم: واکنش‌ها به افشاگری اسنودن.....
- ۱۴۳ - واکنش اتحادیه اروپا.....
- ۱۴۶ - واکنش آلمان.....
- ۱۵۷ - واکنش سازمان ملل متحد.....
- ۱۶۰ - واکنش برلین و سایر کشورها.....
- ۱۷۶ - واکنش آژانس امنیت ملی آمریکا به اتهام نقض حقوق شهروندی.....
- ۱۸۲ - منافع اروپا از افشاگری اسنودن.....
- ۱۸۶ - بی‌تفاوتی مردم آمریکا نسبت به جاسوسی دستگاه‌های امنیتی از حریم خصوصی.....

- ۱۹۵ - فصل چهارم: وظایف و جایگاه آژانس امنیت ملی ایالات متحده آمریکا.....
- ۲۰۵ - سیستم‌های جاسوسی آژانس امنیت ملی آمریکا.....
- ۲۱۳ - وظایف اعضای جامعه اطلاعاتی آمریکا.....
- ۲۲۱ - همکاری تنگاتنگ آژانس امنیت ملی و سازمان سیا.....
- ۲۳۲ - آیا جمع‌آوری قلم‌های اطلاعات مانع از عملیات تروریست‌ها است؟.....
- ۲۳۹ - تعامل و تقابل آژانس امنیت ملی آمریکا با دیگر کشورها.....
- ۲۴۲ - همکاری آژانس امنیت ملی آمریکا با اسرائیل.....
- ۲۵۵ - جاسوسی آمریکا در کامپیوترهای کره شمالی از سال ۲۰۱۰.....
- ۲۵۹ - قوانین آمریکا در خصوص جاسوسی از طریق شبکه‌های اجتماعی.....
- ۲۶۴ - آمریکا از متحدان خود هم جاسوسی می‌کند.....

- ۲۷۱ - فصل پنجم: چرا روسیه به ادوارد اسنودن پناهندگی داد.....
- ۲۸۴ - اهداف و انگیزه‌های احتمالی کرملین از اعطای پناهندگی به اسنودن.....
- ۲۹۰ - اهداف احتمالی آمریکا و معمای افشاگری‌های اسنودن.....

پیش‌گفتار

در ششم ژانویه ۲۰۱۳، خبرگزاری‌های معتبر جهان اعلام کردند که ادوارد جوزف اسنودن، یک پیمانکار آژانس امنیت ملی آمریکا مخفیانه به هنگ‌کنگ گریخته و سپس به روسیه پناهنده شده است. وی در اولین مصاحبه خبری خود از جاسوسی جامعه اطلاعاتی آمریکا از حریم خصوصی شهروندان آمریکا و دیگر کشورها که در شبهه‌های اجماعی همچون گوگل، فیس‌بوک، تویتر و..... فعال هستند، پرده برداشت. او در این کنفرانس خبری که توسط روس‌ها در فرودگاه مسکو ترتیب داده شده بود، تصریح کرد که کلیه ایمیل‌ها، مکالمات، عکس‌ها و اسناد ذخیره شده در اینترنت مورد رخنه و دستبرد نیروهای امنیتی آمریکا قرار می‌گیرد و در این جاسوسی حتی سران کشورهای هم‌پیمان آمریکا نیز در امان نیستند. حقایق تکان‌دهنده‌ای که اسنودن از ابعاد بی‌سابقه و بسیار گسترده جاسوسی دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیت آمریکا از شهروندان خود و نیز دیگر کشورها افشاء کرد، آن هم از سوی کشوری که خود را از بزرگ‌ترین مدعیان دفاع از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی و حقوق شهروندی می‌داند، جهان را در شوک فرو برد. بخصوص اینکه اقدام آژانس امنیت ملی آمریکا کاملاً غیر قانونی و بدون اخذ مجوز از مراجع قضایی آن کشور انجام گرفته بود و همین مسأله اهمیت افشاگری اسنودن را بیش از پیش آشکار نمود و باعث واکنش‌های گسترده در داخل آمریکا و در عرصه بین‌الملل شد. از سوی دیگر مسأله اسنودن و تنش‌های فراوان ایجاد شده از جانب

افشاگری‌های اطلاعاتی او موجب بروز و ظهور نظریه‌ها و دیدگاه‌های بعضاً متضاد نسبت به اهداف، دلایل و انگیزه‌های وی از این اقدام شد. برخی قضیه اسنودن را نوعی برنامه از پیش تعیین شده، جنگ روانی و طراحی یک سناریو از جانب دستگاه جاسوسی آمریکا با هدف به نمایش گذاردن هزمونی این کشور حتی در خصوصی‌ترین بخش زندگی انسان‌ها در دنیای مجازی دانسته و برخی آن را شکاف اطلاعاتی آرژانس امنیت ملی آمریکا و شکست افسانه نفوذ ناایر، این سازمان ارزیابی نمودند. در حالی که بنا به اذعان خود اسنودن، عده‌ای دیگر این افشاگری را ملهم از اخلاقیات و وجدان انسانی او برای رسوا نمودن اعمال غیر اخلاقی و غیر انسانی آرژانس امنیت ملی آمریکا تلقی می‌کنند.

در هر صورت چند سؤال اساسی در این باره مطرح است. ۱- انگیزه اسنودن از این افشاگری واقعاً چه بوده است؟ ۲- آیا او به زعم دولت آمریکا خائن و عامل دستگاه اطلاعات روسیه است؟ ۳- چرا اسنودن به روسیه پناهنده شد؟ ۴- اینکه آیا صرف هزینه، امکانات و ظرفیت‌های گسترده برای کنترل حجم انبوهی از اطلاعات مخصوص افراد به بهانه مبارزه با تروریسم نتیجه‌ای برای آمریکا داشته است؟ پاسخ عالی به این سئوالات، انگیزه‌ای برای تألیف این کتاب شده است. اینکه حریم خصوصی از بحث‌های چالش برانگیز در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی است و روزانه میلیون‌ها انسان در سراسر جهان با شبکه‌های اجتماعی سروکار دارند یک واقعیت است. اما حقیقت این است که اسنودن با هر هدف و انگیزه‌ای که داشته، اثبات کرد حریم خصوصی در فضای مجازی در عمل معنایی ندارد و همیشه هستند کسانی که به اطلاعات فردی دیگران دسترسی دارند. افشاگری‌های اسنودن در مورد کنترل کاربران شبکه‌های اجتماعی به بهانه مبارزه با تروریسم از سوی آرژانس امنیت ملی آمریکا این مسأله را اثبات نمود که عملاً در عصر تکنولوژی دیجیتال و اینترنت حریم خصوصی توهمی بیش نیست. اما کمتر کسی تصور می‌کرد که شرکت‌های فناوری ارائه دهنده شبکه‌های اجتماعی، خود ابزار و عاملی برای رخنه به حریم خصوصی افراد به نفع آرژانس امنیت ملی آمریکا باشند. هنوز مدت زمان زیادی از افشاگری‌های ادوارد اسنودن درباره رویه‌های نظارتی آرژانس امنیت ملی آمریکا نگذشته بود که کاخ سفید بار دیگر خواهان دسترسی

آسان‌تر نهادهای امنیتی و اطلاعاتی به داده‌های کاربران شد. اقدامی که نه تنها کمترین کمکی به شناسایی عاملان تروریستی و جلوگیری از تکرار حملات خون بار آنها در آینده نزدیک نخواهد کرد؛ بلکه ضمن تضعیف امنیت اینترنتی تمامی کاربران و در خطر قرار دادن حریم شخصی آنان، راه را برای محدود سازی هر چه بیشتر آزادی‌های فردی و سرکوب مخالفان در اقصی نقاط جهان هموارتر از پیش خواهد کرد. وضعیت کنونی فضای اینترنتی که برای مثال شرکت‌هایی مانند اپل و گوگل را آن هم البته به دلیل منافع اقتصادی‌شان، از دستیار قرار دادن داده‌های شخصی کاربران به آژانس امنیت ملی بر حذر می‌برد، نتیجه کارزار بلندمدت گروه‌های مدافع حقوق شهروندی و هزینه‌هایی است که اس‌اگرا مانند اسنودن به رویه‌های ظالمانه نظارت اینترنتی وارد آورده‌اند.

محمد مهدی مختاری - پانیز ۱۳۹۴، تهران